

МЕДІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНА ГРАМОТНІСТЬ

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ – сукупність знань, навичок та умінь, які дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати повідомлення різних жанрів для різних типів медіа, а також розуміти і аналізувати складні процеси функціонування медіа у суспільстві та їх вплив

ІНФОРМАЦІЯ – це сукупність відомостей (даних), які сприймають із навколишнього середовища, видають у навколишнє середовище або зберігають.

Види повідомлень за способом подання:

- Текстові
- Числові
- Графічні
- Звукові
- Умовні сигнали
- Спеціальні позначення
- Комбіновані

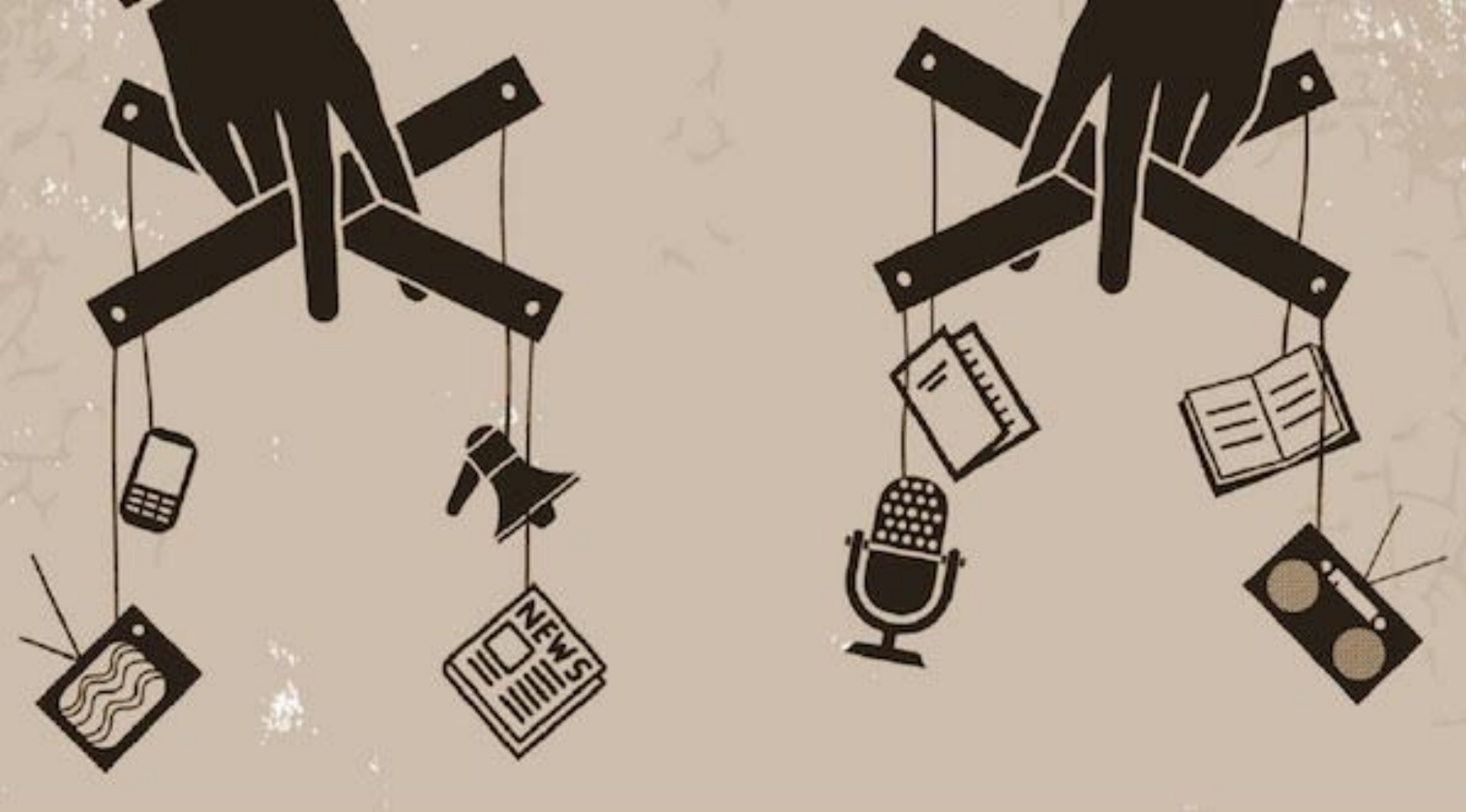

Засобами передачі інформації виступають медіа (від латин. media у значенні «передавач», «посередник»)

Потреба швидко інформувати велику кількість людей призвела до появи масмедіа, або засобів масової інформації (ЗМІ).

МАНІПУЛЯЦІЇ ТА БОРОТЬБА

П'ЯТЬ ОЗНАК БРЕХНІ, МАНІПУЛЯЦІЇ, НАПІВПРАВДИ .

МАНІПУЛЯТИВНА АРГУМЕНТАЦІЯ.

1

Ознаки:

Теза не підкріплена достовірними аргументами;

- За «аргументи» видають поширені міфи;
- Не вказуються конкретні дані та їхні джерела.

2

МАНІПУЛЯТИВНИЙ ЗАГОЛОВOK.

Ознаки:

- Слова написані ВЕЛИКИМИ літерами;
- Використання словосполучень типу «Ви не повірите...», «СЕНСАЦІЯ», «Читати всім!», «Стало відомо», «Шокуюча правда», «Це ідірвало мережу».

П'ЯТЬ ОЗНАК БРЕХНІ, МАНІПУЛЯЦІЇ, НАПІВПРАВДИ .

3

ЕМОЦІЙНА НАКРУТКА ЧИТАЧА.

Ознаки:

- Читаєте – і ваше серце починає битися видше;
- У тексті багато слів, які підкреслюють характерні риси, наприклад: «свята Церква», «розкішні хороми», «цинічна відповідь»;
- Повідомляють про щось неймовірно жахливе.

П'ЯТЬ ОЗНАК БРЕХНІ, МАНІПУЛЯЦІЇ, НАПІВПРАВДИ .

ПОЛІТИЧНІ ЗМОВИ.

4

Може бути ознакою:

- Написано фамільярно;
- Використовують заплутану аргументацію.

5

АБСОЛЮТНИЙ ФЕЙК.

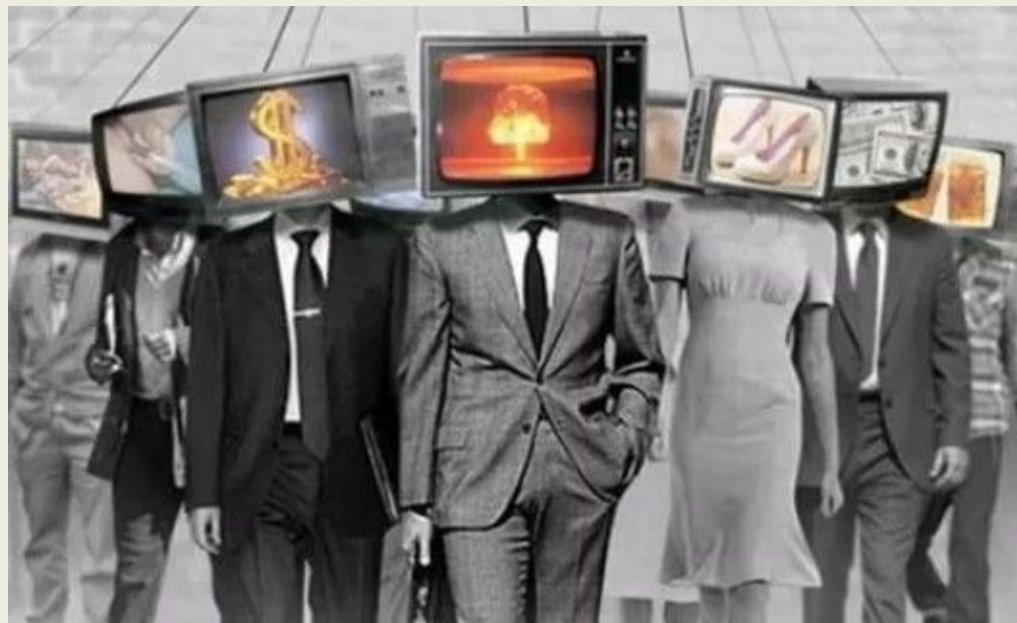
Приклади:

- «розп'ятий українськими солдатами хлопчик»;
- «у 2017 році було опубліковано фейк, що «Євробачення» «перенесуть» із Києва у Берлін»;
- «укри викопали Чорне море».

МАНІПУЛЯЦІЇ ТА МОЖЛИВІ ФЕЙКИ НА ТЕЛЕБАЧЕННІ:

- ❖ неймовірні історії;
- ❖ гостра та емоційна лексика;
- ❖ невідповідність «картинки» і тверджень журналіста;
- ❖ оцінкові судження журналіста;
- ❖ «свідчення очевидців», які неможливо перевірити.

МАНІПУЛЯЦІЇ ТА МОЖЛИВІ ФЕЙКИ В ДРУКОВАНИХ МЕДІА:

- ❖ використання неідентифікованих джерел, чуток, які неможливо перевірити;
- ❖ штучне об'єднання в один матеріал не пов'язаних між собою подій;
- ❖ емоційно забарвлені слова, якими описують людей і явища;
- ❖ категоричні оцінки судження;
- ❖ заклики до дій.

МАНІПУЛЯЦІЇ І ФЕЙКИ В СОЦМЕРЕЖАХ:

- ❖ підозрілі аккаунти, з яких поширюється інформація;
- ❖ неймовірна, шокуюча інформація;
- ❖ хвилеподібне поширення певного повідомлення;
- ❖ відсутність посилань на першоджерело.

БУТИ МЕДІАГРАМОТНИМ ОЗНАЧАЄ:

- вміти різнобічно самовиражатися, приймаючи на себе відповідальність за свої дії;
- розуміти, що хочуть повідомити інші люди;
- розвивати свої навички управління інформацією; зіставляти, вибирати і використовувати отриману інформацію;
- займати критичну позицію по відношенню до змісту інформації, яка передається через ЗМІ, і обмірковувати, які етичні та естетичні цінності несуть такі повідомлення;
- створювати і передавати повідомлення, а також використовувати засоби масової інформації відповідним чином;
- використовувати засоби масової інформації і засоби зв'язку для отримання і передачі інформації, а також в різних інтерактивних ситуація

АКТУАЛЬНІ РЕСУРСИ З МЕДІАГРАМОТНОСТІ.

Інтернет портал Media Sapiens <https://ms.detector.media/>

Онлайн курс «Новинна грамотність»

<https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>

«Наука повсякденного мислення» курс на Prometheus

https://courses.prometheus.org.ua/courses/UQx/THINK101/2016_T2/about

Онлайн посібник «Медіадрайвер» <http://mediadriver.online/>

Онлайн гра «Медіознайко» <http://www.aup.com.ua/Game/index.html>

Підручник «Медіаосвіта та медіаграмотність»

<http://www.aup.com.ua/uploads/momg.pdf>

В Україні діють такі сайти перевірки інформації:
Vox Ukraine та Fact Check.

A word cloud centered around the words "New" and "media". The words are arranged in various orientations and sizes, representing different aspects of digital media and technology. The most prominent words are "New" and "media". Other significant words include "Communication", "Microblogging", "Development", "Web", "Augmented", "Social", "Internet", "Technology", "Computing", "Speed", "Networking", "Viral", "Sourcing", "Crowd", "Compressible", "RSS", "Design", "Reality", "Blog", "Cloud", "Marking", "Theorists", "Installations", "Generated", "Software", "Development", "Web", "Immersive", "Widgets", "Avatar", "Tag", "Art", "Accessible", "User", "Digital", "Technologies", "Impartial", "Mashups", "Social", "Internet", "Interactive", "Content", "Sites", "Feeds", "Apps", "Blogroll", "User", "Digital", "Technologies", "Impartial", "Mashups", "Social", "Internet", "Interactive", "Content", "Sites", "Feeds", "Apps", "Blogroll", "User", "Digital", "Technologies", "Impartial", "Mashups", "Social", "Internet", "Interactive", "Content", "Sites", "Feeds", "Apps", "Blogroll".

New
media
Communication
Microblogging
Development
Web
Augmented
Social
Internet
Technology
Computing
Speed
Networking
Viral
Sourcing
Crowd
Compressible
RSS
Design
Reality
Blog
Cloud
Marking
Theorists
Installations
Generated
Software
Development
Web
Immersive
Widgets
Avatar
Tag
Art
Accessible
User
Digital
Technologies
Impartial
Mashups
Social
Internet
Interactive
Content
Sites
Feeds
Apps
Blogroll